

Goedemiddag dames en heren,

Ik ga graag op vakantie in Frankrijk. Elk dorp, elke stad hangt vol met vrolijke, kleurige ‘hanging baskets’ gevuld met geraniums, lobelia’s en vlijtige Liesjes. Tot een paar jaar geleden reed ik door dezelfde dorpen en dezelfde steden. Toen reed ik tegen een opgetrokken muur van grijs zandsteen. Kunt u nagaan wat prachtige bloemen kunnen doen! Het zijn nu vrolijke uitnodigende dorpen en steden. Ik weet niet wie er verantwoordelijk is voor deze verandering. De gemeente of de bewoners? Maar eigenlijk maakt dat voor mij als toerist niet uit.

Wat ik zelf als burgemeester mee maak, is dat het vaak een coproductie is tussen de gemeente en de Almeerders. Er zijn tal van burgerinitiatieven in de wijken van Almere. Het bijhouden van het Rosarium, zelf met Cascadepark ontwerpen en onderhouden, zelf de plus zetten op het onderhoud van de gemeente.

Deze burgerinitiatieven zetten we ook in de etalage. Om andere inwoners te motiveren mee te doen. Om samen de kwaliteit van de eigen woonomgeving te verbeteren. Om deze initiatieven over de Bühne te krijgen gebruiken we onder andere de wijkbijeenkomsten. Het thema dat momenteel centraal staat bij deze wijkbijeenkomsten is: ‘Beheer in uw buurt’.

Even een korte toelichting: Twee keer per jaar organiseren wij wijkbijeenkomsten, want als college van burgemeester en wethouders willen wij vaker met de inwoners praten. Per gebied één bijeenkomst, zodat het echt over de eigen straat of wijk gaat.

We hebben twee van de zes wijkbijeenkomsten over beheer in de eigen buurt gehad. En de opkomst is hoog. Er komen veel meer mensen dan bij de voorafgaande onderwerpen van de wijkbijeenkomsten, namelijk Veiligheid en Jeugd. Ik mag hieruit de voorzichtige conclusie trekken dat het onderwerp ‘Beheer in uw buurt’ leeft onder de inwoners.

En wat voor Almeerders geldt, geldt denk ik ook voor andere inwoners. Groen en het beheer van het openbaar groen is belangrijk voor burgers.

En dat brengt ons naar het thema van ‘de Groene Stad’. Door de jaren heen is de toeloop van het platteland naar stedelijke gebieden enorm versneld. Dit heeft als gevolg dat vandaag de dag 55% van de wereldbevolking in steden woont.

Met vierhonderd inwoners per vierkante meter is Nederland een van de dichtstbevolkte landen ter wereld. In ons land woont maar liefst 65% van de bevolking in stedelijk gebied. Deze trend zet zich de komende jaren voort.

De snelle toename van de bevolking heeft ertoe geleid dat steden verdichten en dit kan nadelige gevolgen hebben op de openbare groene ruimte in de steden. Met als gevolg dat de steden steeds minder leefbaar zijn en daardoor misschien ook onveiliger.

Als antwoord op daarop is het concept De Groene Stad ontwikkeld, met als doel het groen in te zetten om daarmee de leefbaarheid te vergroten. De Groene Stad wil de maatschappelijke en economische waarde van het groen onder de aandacht brengen bij iedereen die betrokken is bij de inrichting van de woon-, werk-, en leefomgeving.

Het concept van de 'Groene Stad' vraagt om een andere benadering van de ontwikkeling van steden. Niet alleen de bouwwereld, projectontwikkelaars, architecten en politiek hebben het voor het zeggen als het gaat om de stedelijke ontwikkeling, ook de groenwereld moet hierbij een belangrijke rol spelen.

En waarom niet de gebruikers zelf? De inwoners! De kinderen! Voor een natuurlijk speeleiland in het Meridiaanpark in Almere Buiten hebben kinderen meegedacht over de inrichting. En de animo was groot. Wel honderd kinderen hadden zich voor deze meedenksessie aangemeld. Ik vind het heel logisch dat de gebruikers meedenken, mee ontwikkelen. Want de kinderen moeten daar straks met veel plezier kunnen klimmen, klauteren en spelen met hout, stenen en water.

Groen is duidelijk meer dan een boom, een struik, een strook gras. Groen is een multifunctioneel product. Voor iedere gebruiker heeft het groen een andere waarde. Voor kinderen is een park een geweldige plek om hutten te bouwen, verstoppertje te spelen of madeliefjes te plukken. Voor de moeder met de wandelwagen een plek om de baby in slaap te wandelen, voor de senioren een plek om even op adem te komen, voor de jongeren een plek van ontmoeting.

Groen is ook duidelijk meer dan alleen aangename verpozing voor kinderen, senioren en jongeren. Groen heeft nut. Groen heeft waarde. En het is niet alleen een ver-van-mijn-bed-show. Ook zeer dicht bij huis, namelijk in uw tuin, heeft groen nut. Tegenwoordig is de trend om de hele tuin te betegelen. Lekker makkelijk in onderhoud. Maar vervolgens kan het

regenwater niet de grond inzakken. Bovendien is de temperatuur op uw terras hoger. Daarentegen hebben bomen een verkoelend effect: de temperatuur onder de bomen is lager door de schaduwvorming en bomen absorberen minder zonlicht dan betegeling.

Tel al deze tuinen bij elkaar op, vermeerder dit met stoepen, straten en een aantal flats, voeg fabrieken en gemotoriseerd verkeer toe en rond het geheel af met verwarming en airconditioning en voilà: je hebt last van het hitte-eilandeffect of urban heat island effect. Dit fenomeen verklaart waarom de temperatuur in een stedelijk gebied gemiddeld hoger is dan in het omliggende landelijk gebied. Soms wel 4 graden Celsius.

Het antwoord op het hitte-eilandeffect is groen. Groene tuinen, groene daktuinen, parken, wegdekken de minder warmte absorberen, enzovoort.

Daarbij nemen alle planten en bomen stoffen uit de lucht op. De ene plant doet dit beter dan de andere. Bomen hebben veel blad en zijn een sta-in-de-weg voor de wind. Daar hebben we in de polder veel ervaring mee ☺ Hierdoor zijn bomen het meest efficiënt om verontreiniging uit de lucht te verwijderen.

Wist u dat mensen die in een groene omgeving wonen gezonder zijn? Dit is wetenschappelijk aangetoond! Ze voelen zich niet alleen gezonder, ze zijn ook gezonder. De huisarts wordt minder bezocht. Een groene woonomgeving nodigt uit tot bewegen. Zo ga ik ook graag 's morgens een rondje hardlopen in het bos. Mensen gaan eerder wandelen, hardlopen of fietsen.

Bewegen in het groen is dan ook een goed middel in de strijd tegen overgewicht. Met name voor kinderen is het belangrijk dat ze voldoende groene speelplekken in hun omgeving hebben waar ze zich flink kunnen uitleven. Dit is hard nodig want uit onderzoek van TNO blijkt dat 14% van de jongens en 17% van de meisjes te kampen heeft met zwaar overgewicht. Opvallend is dat kinderen die in een groene woonomgeving wonen 15% minder aan overgewicht lijden.

Vanmorgen is al uitgebreid ingegaan op dat groen loont. U heeft alle voordelen al gehoord. Als gemeentebestuurders moeten we er nu voor waken dat we, ondanks de bezuinigingen, zorgvuldig met ons groen blijven omgaan. Groen in dorpen en steden is geen kostenpost, maar een investering voor de werk- en leefomgeving van onze bewoners.

Een groene gemeente creëert ook een prettig vestigingsklimaat dat aantrekkelijk is voor zowel nationale als internationale bedrijven. Zo ga ik als delegatieleider van 'Amsterdam in

Business' binnenkort naar Taiwan. Ik geef onder andere een presentatie op de Tamkang University en de Cheng Kung University over 'urban co-city or green development'. Het groen is een internationaal thema. Groen verdient wereldwijde aandacht.

Een middel dat met succes ingezet wordt om de groene stad boodschap in Nederland en Europa onder de aandacht te brengen van de overheid en burger is de groencompetitie Entente Florale. De Entente Florale heeft als doel heeft om steden en dorpen groener te krijgen. Daarom heeft de VNG ook besloten om in gezamenlijkheid met Entente Florale het groen de komende jaren nog beter te positioneren bij de Nederlandse gemeenten.

Op dit moment wordt bekeken hoe VNG en Entente Florale hun krachten kunnen bundelen en jaarlijks een landelijke groendag kunnen organiseren.

Als de staatssecretaris van Landbouw hier ook aan kan bijdragen kunnen we er iets heel moois van maken. Er worden verregaande gesprekken hierover gevoerd. Het idee is om dan een jaarlijkse brede groendag te organiseren met een bijeenkomst voor bestuurders. Hier kunt u ideeën kunnen opdoen voor groen in uw gemeente, zodat dit onderwerp blijft leven.

Straks zetten we het groenste dorp en de groenste stad van Nederland in het zonnetje. Deze gemeenten hebben straks natuurlijk ook de plicht om het groene gedachtegoed verder te verspreiden. Ik hou het nog even spannend. Tot straks!